

L' ART DEL PAGÈS

Deber d' agraïment.

Donant per terminada la *Opinió de la Premsa respecte al Concurs de Badalona* y després d' haver reproduhit las ressenyas dels diaris de la capital, y de lo manifestat per los periódichs comarcans y per las revistes professionals, doném las mes espressivas gracias á tothom per la benevolensa ab que han tractat tot lo referent al citat Concurs y molt especialment per lo tocant á nostra personalitat, que si no s' hagués cregut deutora de justa correspondencia, li hauria sobrat, ab lo dit, pera estarne obligada pera sempre mes.

En nom, donchs, del «Foment de la Agricultura» de Badalona y en lo propi reiterém á tots lo testimoni del mes viu agraïment.—F. T.

SECCIO DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÁFICA.

Vins d' Espanya falsificats

Ab molt gust transcribim de nostre apreciable colega
«1 *Resúmen de Agricultura*, lo següent:

«Alguns periódichs francesos, entre ells nostres apreciats co-

legas *Le Vigneron Narbonais* y la *Feuille Vinicole de la Gironde*, copian del *Courrier de Céret* las següents ratllas:

«Lo públich francés pot creure 's afortunat ab la creació del Laboratori químic de Portvendres. En tres mesos s' han detingut en la estació de Cerbére 458 hectólitres de vi d' Espanya falsificat y colorat per medi d' una materia derivada del quitrá d' hulla. ¡Son molt amables aquestos d' entre nostres vehins los espanyols que procuran aixis envenenar á la nació francesa!

»Aquestos *honrats* negociants, en número de sis, habitan las ciutats de Tarragona, Cervera, Barcelona, Vilanova, Vilafranca y Reus. No obstant, segons l' análsis químic, no s' ha trovat mes que cantitats insignificants de materia colorant en los vins de la casa de Reus, y aquesta ha pogut comprobar en la Audiencia que s' havia sorprés sa bona fé, y ha sigut absolta sense gastos

»En cuant á las restants cinch casas, s' ha condemnat á sos gefes á satisfer multas que varían de 120 á 500 franchs. Ademés lo Tribunal ha decretat la confiscació dels vins detinguts, que serán repartits á alguns establiments de beneficencia, baix la forma d' alcohol, cuan serán purificats per la destilació.»

No poden figurarse nostres estimats colegas de l' altra part del Pirineu quant nos satisfá veure que son perseguits en son curs, ja que no sigan en sa fabricació, los vins espanyols falsificats ó adulterats, y voldriam que una campanya comensada contra lo que tant nos danya á ells com á nosaltres, se proseguís ab empenyo y logrés resultats de profit. Poden nostres vehins estar segurs de que 'ls viticultors espanyols tenim un singular interés en que 'ls hi arribi sempre pur lo such de nostres rahims, y de cap modo tractém de envenenarlos. Si reben alguna vegada caldos sofisticats, poden donar la culpa á cert comers de mala fé que de tot fa vi, qual comers, siga dit entre nosaltres, fa alguns anys s' ha fet bastant cosmopolita

Conformes en un tot ab nostre colega de Sant Sadurní de Noya y completament d' acort ab ell pera perseguir lo frau ahont siga, com ho vé fent desde que ven la llum pública L' ART DEL PAGÉS.

Molins de vent, sistema ANULAR.

Molts son ja los molins de vent, sistema *anular*, instalats en Catalunya, construïts en los acreditats tallers de D. Gabriel Faura, Carretera número 16 y 18, Las Corts (Barcelona) —Pera demandas y presupòsits, poden també dirigir-se al jardiner don Anton Piera, Rambla de Catalunya, 66, Barcelona.

Dos modelos distints de motor *anular* construeix lo Sr. Faura; pera petits y pera grans diàmetres. Lo modelo representat en la figura 245, es l' adoptat pera diàmetres menors de 4 metres, y 's presenta instalat sobre un lleuger caballet de ferro d' una alsaria que domina la dels edificis propers, coronat per una galeria que permet verificar ab tota seguretat l' untar y qualsevol altre operació que 's consideri convenient.

A la part de fora del caballet hi há una escala, també de ferro, pera pujar á la part superior.

L' eix del motor es horisontal y te convenientment tivadas duas anellas de ferro d' igual diàmetre sobre las que s' hi fixan ab visos las palas que han de rebre l' acció del vent. Las duas anellas están á la distancia necessaria pera que las palas quedin ab la inclinació que han de tenir pera que produheixin lo máxim d' efecte. En los molins de mes de 4 metres de diàmetre, las palas se fixan á mes á dos anellas exteriors convenientment tivants sobre l' eix.

L' eix s' aguanta sobre un soport de ferro dols format per la prolongació del caballet y en la part oposada á la roda s' hi veuhen duas cúas, una paralela al eix y l' altre perpendicular: abduas están convenientment llasadas entre sí de manera que quan una qualsevol se posa vertical, l' altre queda horisontal.

En la figura 245 se representa 'l motor en lo moment de funcionar; quan se cambia la posició de las cúas, es á dir, 's posa vertical la paralela á la roda, lo motor se desorienta porque reb lo vent de costat, y deixa de funcionar, sia quina 's vulla la velocitat del vent que fassi en aquesta posició.—Desde baix se pot desorientar ó no la roda, cambiant la posició de las cúas per medi d' una cadena.

FIG. 245.—Molins de vent, sistema anular.

Las palas tenen una part fixa y altre móvil; la primera sub-
jecte á las anellas ab visos y la segona s' articula á la fixa ab
frontissas y 's queda en son mateix plá per medi de ressorts
graduats pera resistir una forsa determinada. Quan la del vent
es superior, los ressorts cedeixen, la part móvil se posa perpen-
dicular á la fixa, disminuhint la superficie de las palas exposa-
da al vent y serveixen al mateix temps de fré per la resisten-
cia que oposan al ayre en lo sentit del moviment de la roda.
Al disminuhir la forsa del vent, tornan á dominar los ressorts
y á posar la part móvil de la pala en lo mateix plá de la fixa.

Aquestos motors poden aplicarse á la elevació d' ayguas pe-
ra regar y pera provisió de casas, torres ó poblacions y també
pera donar moviment á altres aparatos agrícolas é industrials.

De Industria é Invenciones.

SECCIÓ DE VARIETATS.

BOTIQUÍ CASULÁ (*)

É

instruccions pera son ús y bon régimen.

(Continuació.)

Compresas. — Son trossos de drap, que deuen ser de tela ben
usada, doblada varias voltas sobre si mateix, procurant que
formi cuixí ben llis, sens abultaments de cap mena. Serveixen
pera aplicarlos sobre alguna ferida, pera sostenir medicaments,
pera servir de apoyo ó reservar dels cops, pera comprimir
alguna part, etc., etc.

Llanseta. — Instrument de cirujía de manech d' os, fusta, me-
tall ó banya, y fulla de acer ben esmolada y que serveix pera
sangrar, ó pera obrir algun tumor.

No creyém necessari detallar mes respecte á aqueix instru-
ment. En lo cas de no poguerse disposar de una verdadera llan-
seta, pera una necessitat de moment se pot sustituir per un
trempaplomas ab la fulla ben esmolada y ab la extremitat ben
punxaguda, y ab tall á sos dos costats.

Viverons. — Reben aqueix nom unas ampollas en las que hi
atravessa son tap, un canonet que arriba fins al fons de la ma-
teixa, y en la part exterior termina ab una pessa de goma ova-

(*) Vegis lo número 363.

lada ó rodonejada y que serveix pera que al xuclar lo petit, arribi fins á sa boca 'l líquit ó llet de la ampolla.

Mugaroneras.—Son uns aparatos de goma de la forma de la part mes proeminent del pit, ó *mugaró*, ab forats petits en saspuntas. Serveixen pera posar sobre 'l pit al tenir que donar mamar, tenint alguna afecció en lo mateix que impideixi 'l contacte de la boca del petit. Regularment á la pessa de goma descrita, va junt una pessa de fusta ó goma que tenint la forma del pit, cubrint part d' ell, fá que sia mes fácil y cómodo son us.

Calorífichs.—Reben aquest nom los medis destinats á calentar alguna part del cos del malalt, ó tot ell, al objecte de facilitar la suor. Pera augmentar la temperatura general de una habitació, pot ferse permetent sols la entrada del aire que ans hagi sigut calentat per medi de combustible ben encés, lo que 's podrá fer en un cuarto vehí.

(Continuará)

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRICOLAS.

De La veu del Monserrat de Vich —La calor fa alguns dias que 's deixa sentir ab forca, fent bona la máxima dels vigatans, segons la cual en los primers d' Agost sol quiscun any escalfarse ab intensitat nostra atmósfera. No ve mal dita escalfor als pagesos per las feynas del bátrre; y 'ls blatdemoros se 'n han també aprofitat per posarse molt verts y ufanosos, y creixer de manera que prometen bona cullita. Las patatas temém que no donarán lo produhit que d' alguns anys á aquesta part donavan; pus una malaltía, de que ja altres anys sen havian notat síntomas y efectes de no tanta consideració, n' asseca moltas plantas, y fins trossos enters dels camps, sens doná 'ls temps per *cabeçar* ab l' abundó que sa primera ufana prometía.

Noticias vinícolas.—Un dels ultims mercats celebrats en Tarragona estigué molt animat, realisantse bonas operacions.

Los vins mes solicitats foren los Priorats inferiors y los del Vendrell.

Los mercats de Certe y París també han verificat operacions á bon preu; lo qual indica que 'l ví de la última cullita farà bona puja.

Patatas de Vich.—Los pagesos se queixan de que las patateras moren avans de temps, de modo que la cullita d' aquell tu-

bercle que prometia ser superior en lo present any, va á ser casi nul·la en la comarca vigatana.

Es una cosa que passa casi be per tot arreu.

Pensament lloable — Diu un colega que s' ha iniciat en un círcul de Barcelona la idea de constituhir una societat de foment pera repoblar algunas de las extensas regions menos pobladas de la península, duyenthi los elements tant espanyols com extrangers que avuy se allunyan de nostras costas en busca d' un porvenir problemátich en las apartadas regions de América.

Se creu, entre 'ls realisadors d' aquest projecte, que 's podrián cedir als nous colonos grans extensions de terreno que serian facilment expropiables, per ser avuy completament improductivas, apesar del fácil cultiu de moltas d' ellas.

Rahims tractats y no tractats. — Per los últims travalls de Mr. Muntz, Secretari del Institut agronómich de Paris, se sab que 'ls rahims de vinyas atacadas de *mildiu* y no tractats, fan las següents diferencias comparadas ab altres rahims tractats per lo sulfat de coure.

Los rahims no tractats tenen lo grà d' un pes mitx de 1,04; sucre per 100 de most 9,40; ácit (expressat en ácit sulfúrich) per litre 9,60.

Rahims tractats tenen lo grà d' un pes mitx de 1,45; sucre per 100 de most 15,30; ácit (expressat en ácit sulfúrich) per litre 5,20.

Com se veu per las anteriors experiencias, resulta que 'ls rahims de vinyas tractadas contenen una quinta part mes de pes en lo grà, un ters mes de sucre en lo most y ménos ácits, que son los que deixan los vins ab aquest sabor vert que tant los fa desmereixer.

Una proba bona. — Diu un periódich que en la vasta comarca de Mollerussa (Lleyda), s' ha donat lo cas de que solament s' hajan salvat del *mildiu* los vinyars d' un intel·ligent propietari barceloní, l' únich que practicá l' operació del sulfat de coure ab rigorisme científich. Los viticultors rutinaris que visitan aquells hermosos vinyars lamentan ara la deixadesa que 'ls hi ha fet perdre las cullitas y los ha arruinat

¡Cuants ne trovaríam d' aquestos!

CALENDARI DEL VINICULTOR

AGOST. (Continuació)

	Vinya del pi		Vinya del plà		Vinya del canyer			Mayolar jove			Terme mitx dels graus diaris
	Sumoll	Monastrell	Sumoll	Garnatxa	Sumoll	Garnatxa	Monastrell	Sumoll	Garnatxa	Monastrell	
20 Agost. .	11 ¹ / ₄	11 ¹ / ₂	11 ¹ / ₂	12	11 ³ / ₄	12	11 ¹ / ₂	11	11 ¹ / ₂	11 ¹ / ₂	11 ¹ / ₂
23 id. .	12 ¹ / ₄	11 ³ / ₄	11 ³ / ₄	12 ¹ / ₂	11 ³ / ₄	12 ¹ / ₂	12	12	11 ³ / ₄	11 ³ / ₄	12
26 id. .	12 ³ / ₄	12 ¹ / ₄	12 ³ / ₄	12 ¹ / ₂	13	12 ³ / ₄	12 ¹ / ₂	11 ³ / ₄	13	11 ³ / ₄	12 ¹ / ₂
29 id. .	13	13	12 ³ / ₄	13 ¹ / ₂	13 ¹ / ₂	13 ³ / ₄	12 ¹ / ₂	12 ¹ / ₂	13 ¹ / ₂	12	13
1.er Setembre	13 ³ / ₄	13 ³ / ₄	13 ¹ / ₂	14	13 ³ / ₄	14 ¹ / ₂	13 ¹ / ₂	12 ³ / ₄	13 ³ / ₄	12 ¹ / ₂	13 ¹ / ₂
SUMAS.	63	61 ³ / ₄	62 ¹ / ₄	64 ¹ / ₄	63 ³ / ₄	65 ¹ / ₂	61 ¹ / ₂	60	63 ¹ / ₂	59 ¹ / ₄	

Terme mitx de las }
sumas de cada vinya }

62 ¹/₃

63 ¹/₃

63 ¹/₂

61

De modo que si volém obtenir mostos de 14 graus savém que la berema ha de comensar entre 'l 1.er y 4 de Setembre, donchs encara que en lo 1.er lo terme mitx es de 13 y ¹/₂ graus segons l'estat anterior, lo de la «vinya del canyer» s'acosta ja als 14.º

No podém fixar lo grau de sucre que deu tenir lo rahim pera comensar la berema, donchs per aixó hi ha que tenir en compte 'l clima, altura sobre 'l nivell del mar, orientació, classe del rahim y terreno, aixís com lo tipo de vi que 's desitja obtenir.

L'estat anterior també nos demostra que primer hem de retallar lo rahim de la «vinya del canyer», seguir ab la «del plà», després ab la «del pi» y terminar ab lo «mayolar jove» á fi de donar temps á que 's vaja completant la maduració del rahim que está mes atrassat, resultant que casi sempre s'acaba la recolecció ab un grau de sucre igual. (Seguirá.)

IMPRESA DE VÍCTOR BERRÓS Y FILLU, MOLAS, 31.—BARCELONA.